

VAV-konserni

**Resurssiviisauden
tiekartta**

vav.fi

Sisällysluettelo

Johdanto	3
1. Tausta	4
2. Tavoitteet	5
2.1 Strategia ja toimintasuunnitelma	6
2.2 Vastuullisuus	6
3. Toimenpiteet	8
3.1 Energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+	8
3.2 Uudisrakentaminen, suunnitteluohjeet ja prosessit	9
3.3 Kiinteistöjen hoito ja kunnossapito	10
3.4 Viherhoito	11
3.5 Hankinnat	12
3.6 Viestintä	13
3.7 Green Office	13
4. Seuranta ja raportointi	15

Johdanto

ILMASTONMUUTOS, VÄHENEVÄT LUONNONVARAT ja luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen velvoittavat kaikki ihmiset ja muut toimijat käytännön tekoihin luonnonvarojen säästämiseksi ja haitallisten päästöjen vähentämiseksi. Rakennettu ympäristö ja kiinteistöala vastaavat merkittävästä osasta kaikkia hiilidioksidin- ja kasvihuonekaasupäästöjä, mistä syystä VAV-konserni (VAV) haluaa toimia aktiivisesti kestävä ja resurssiviisaan ympäristön puolesta.

VAV:n omistaja Vantaan kaupunki on laatinut Resurssiviisauden tiekartan, jolla se pyrkii olemaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Vantaan resurssiviisauden tiekartta ohjaa kaupungin kehitystä kohti päästötöntä, jätteetöntä ja luonnonvaroja kestävästi käyttävää kaupunkia, jossa ei ylikuluteta. Päästötön kaupunki on hiilineutraali. Jätteettömässä kaupungissa ei synny kaatopaikkajätettä, vaan jätteet kierrätetään. Ylikulutusta välttävissä kaupungissa luonnonvaroja käytetään maapallon kantokyvyn rajoissa.

Laatimalla oman resurssiviisauden tiekartan VAV tukee omalta osaltaan kaupungin tavoitetta, sillä resurssiviisaita toimenpiteitä pitää tehdä siellä, missä päästötkin syntyvät: rakentamisessa, kiinteistöjen käytössä, ylläpidossa ja asukkaiden arjessa. Ratkaisujen viisaus punnitaan sillä, että ne kytkeytyvät aina myös osaksi ihmisten hyvinvointia ja kestävä taloutta.

VAV on strategiassaan sitoutunut ympäristön kestävyttä tukeviin ja sosiaalista ja taloudellista vastuullisuutta painottaviin toimiin. Näiden tavoitteiden saavuttaminen vaatii pitkäjänteisyyttä ja laaja-alaista yhteistyötä yhteistyökumppanien kanssa. Toimintaa kehitetään kohti kestävämpää yhteiskuntaa, jossa kiinteistösektorilla on tärkeä rooli. Joka kymmenes vantaalainen asuu VAV-kodissa, joten yhtiöllä on myös merkittävä sosiaalinen asema kaupungin asuntomarkkinoilla sekä kaupunkilaisten arjessa.

Resurssiviisautteen vievät tavoitteet ja keinot elävät ajassa, kun teknologia kehittyy ja tutkimustieto lisääntyy, siksi niitä matkan varrella tarvittaessa tarkennetaan. Sitoutuminen tavoitteisiin ja riittävät resurssit turvaavat resurssiviisaiden ratkaisujen toteutumisen. **Tämä VAV-konsernin resurssiviisauden tiekartta toteuttaa osaltaan VAV:n strategiaa. Resurssiviisauden tiekarttaan on kirjattu keskeiset toimenpiteet ja tavoitteet, joilla VAV kantaa oman kortensa kekoon resurssiviisaan tulevaisuuden puolesta.**

1 Tausta

VANTAAN KAUPUNGINVALTUUSTO on linjannut valtuustokauden 2018–2021 strategiassaan, että Vantaan kaupunki on hiilineutraali vuonna 2030. Linjauksen toteuttamiseksi kaupunki on laatinut Resurssiviisauden tiekartan, joka sisältää tavoitteita ja keinoja hiilineutraaliuden saavuttamiseksi. Linjaus ja tiekartan tavoitteet koskevat myös kaupungin tytäryhteisöjä kuten VAV-konsernia.

Vantaan kaupunki on sitoutunut ympäristöasioiden ja vastuullisuuden edistämiseen useiden kansallisten ja kansainvälisten ohjelmien ja sitoumusten kautta. Keskeisimpiä näistä on Suomen kuuden suurimman kaupungin kaupunginjohtajien ilmastoverkosto. Resurssiviisauden tiekartta kytkeytyy myös vuonna 2015 solmittuun YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelmaan, eli Agenda 2030:een. Sen tavoitteena on kestävä kehitys, joka ottaa huomioon niin ympäristön kuin ihmisetkin.

VAV-konsernin strategiassa vuosille 2020–2023 yksi neljästä keskeisestä strategisesta tavoitteesta on ympäristön kestävyyttä tukeva uudistuotanto ja oikea-aikainen korjaaminen. Tämän tavoitteen toimenpiteisiin sisältyy resurssiviisauden tiekartan laatiminen vuoden 2020 aikana.

Yhtiön vuonna 2014 laadittuun ympäristöohjelmaan on kirjattu periaatteet ja tavoitteet, joilla tuolloin pyrittiin ympäristön kestävyyttä turvaaviin toimiin. Ohjelma on monilta osin jo vanhentunut, eikä sitä erikseen enää päivitetä, vaan kaikki ympäristöön liittyvät tavoitteet sisällytetään käsillä olevaan resurssiviisauden tiekarttaan.

VAV-konsernin resurssiviisauden tiekartta hyväksytetään VAV Yhtymä Oy:n hallituksessa syksyn 2020 aikana ja se koskee kaikkia konserniin kuuluvia yhteisöjä.

2 Tavoitteet

RESURSSIVIISAUS TARKOITTAÄ KYKYÄ käyttää luonnonvaroja harkitusti hyvinvointia ja kestävää kehitystä edistävällä tavalla. Siihen sisältyvät mm. energiatehokkuus, kiertotalous, luonnon monimuotoisuus ja sen suojeleminen ja ihmisten hyvinvointi.

Resurssiviisauden toimenpiteissä rakennetulla ympäristöllä on keskeinen rooli, sillä se kuluttaa noin 40 % kaikesta energiasta ja tuottaa kolmanneksen kaikista kasvihuonekaasupäästöistä.

Vuonna 2016 koko Vantaan kasvihuonekaasupäästöt olivat 1 078 hiilidioksidiekvivalenttikilotonnia. Suurimmat päästölähteet ovat liikenne (36 %) ja rakennusten lämmitys (42 %). Muut päästöt koostuvat kulutussähköstä, teollisuudesta, työkoneista, jätteiden käsittelystä sekä maataloudesta.

VAV-konsernin toiminnassa suurin päästölähde on rakennusten lämmitys. Toiminnan kokonaisuudesta syntyvää kasvihuonekaasujen päästö määrää ei toistaiseksi ole erikseen laskettu. Päästöjen vähentämisen kannalta VAV:n merkittävimmät toimenpiteet painottuvat uudis- ja korjausrakentamisen energiatehokkuuteen ja siihen liittyviin ratkaisuihin.

Kiertotalouden ratkaisut, eli käytettyjen luonnonvarojen ja materiaalien palauttaminen uudelleen kiertoon esimerkiksi jalostamalla niitä uusiksi tuotteiksi, on kasvava osa resurssiviisaita toimia. VAV on mm. jo testannut uusio- ja kierrätysmateriaalien käyttöä uudisrakentamisessa Vantaan asunomessuille v. 2015 valmistuneessa Lipputie 14:n kiinteistössä. Kiertotalouden ratkaisut tulevaisuudessa laajenemaan vähitellen osaksi yhtiön toimintakulttuuria niin rakentamisessa, korjaamisessa, jätetuollossa, viherympäristöjen hoidossa kuin asukkaiden arjen palveluissa.

VAV:n asuintalot on rakennettu asukkaitaan varten, ja asukkaiden hyvinvointi ja heidän elinpiirinsä turvaaminen on viime kädessä kaikkien resurssiviisautta edistävien tavoitteiden takana. Asukkaiden asumis- ja elintapoihin vaikuttaminen ja heidän saaminsensa mukaan ratkaisujen toteuttamiseen ovat olennainen osa pitkän aikavälin tiekarttatyötä.

RESURSSIVIISAUTEEN PYRITÄÄN SEURAAVIN PÄÄTAVOITTEIN:

- Energiakulutuksen vähentäminen
- Kestävä uudis- ja korjausrakentaminen
- Jätetuollossa ja kierrätyksen tehostaminen
- Viherympäristön monimuotoisuuden parantaminen
- Haitallisten ympäristövaikutusten ehkäiseminen ja vähentäminen
- Asukkaiden ja asiakkaiden kanssa yhdessä kestäviin toimintatapoihin pyrkiminen

2.1 Strategia ja toimintasuunnitelma

VAV-konsernin tehtävänä on tuottaa ja tarjota laadukkaita ja kohtuuhintaisia koteja vantaalaisille. Konsernin omistuksessa on vuoden 2020 lopussa 10 909 vuokra-asuntoa, joista VAV Yhtymän omistuksessa on vapaarahoitteisia asuntoja 630, VAV Asunnot Oy:n omistuksessa pääasiassa arava- ja korkotukilainoitettuja asuntoja 9618 ja VAV Palvelukodit Oy:n omistuksessa erityisasumiseen tarkoitettuja asuntoja 661 kappaletta.

VAV-konsernin tavoite vuoteen 2024 on olla yhtiö, jonka tekemisessä korostuvat asiakas- ja henkilöstökokemus sekä palveluiden tarjoaminen ympäri vuorokauden sinne, missä ihmiset liikkuvat. Perustehtävämme on tarjota laadukkaita ja kohtuuhintaisia asuntoja vantaalaisille. Haluamme olla haluttu vuokranantaja ja vastuullinen työnantaja.

VAV:n strategiset painopisteet ovat konsernirakenteen vakauden varmistaminen, ympäristön kestävyyttä tukeva uudistuotanto ja oikea-aikainen korjaustoiminta, asuminen turvallisuuden toteutuminen ja asiakaslähtöiset palveluprosessit.

Vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa esitetään tavoitteet ja toimenpiteet, joilla edellä mainittuja strategisia tavoitteita as-teittain toteutetaan.

2.2 Vastuullisuus

Vastuullisuus tarkoittaa VAV-konsernille sen perustehtävän ja arvojen mukaista toimintaa. Yhtiölle on laadittu ensimmäinen vastuullisuusraportti keväällä 2020. Vastuullinen toiminta pitää sisällään taloudellisen, ympäristöllisen ja sosiaalisen vastuun.

Vastuullisuutta johdetaan VAV-konsernissa yhtenä kokonaisuutena osana yhtiön päivittäistä operatiivista toimintaa Vantaan

kaupungin omistajaohjauksen mukaisesti. Vastuullisuus todentuu asuntojen vuokrauksessa sekä uusien talojen rakennuttamisessa ja nykyisten ylläpidossa. Yhtiö noudattaa toiminnassaan viranomaisten ohjeistuksia, lakeja ja asetuksia sekä hyvää vuokra-, vuokranvälitys- ja isännöintitapaa. Yhtiön omistaja Vantaan kaupunki asettaa yhtiön toiminnalle tavoitteet konserniohjeistuksessaan omistajaohjauksen mukaisesti ja niiden pohjalta laaditaan yhtiön hallituksen hyväksymä strategia sekä talous- ja toimintasuunnitelma, joiden osana alakohdittaiset vastuullisuusnäkökulmat huomioidaan. Päivittäistä toimintaa ohjaavat lisäksi erilaiset yhtiö- ja yksikkökohtaiset tarkemmat ohjeistukset, prosessit sekä periaatteet.

Tavoitteiden toteuttamisessa VAV-konsernia auttavat myös sen osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä muut sidosryhmät ja yhteistyötahot. Pysyäkseen tietoisena alan uusimmista kehitystrendeistä, yhtiö

on jäsenenä seuraavissa järjestöissä: Rakli, KOVA ry, Green Building Council ja Helsingin seudun kauppakamari. Myös sertifiikatit, kuten Green Office sekä Joutsenmerkki asettavat toiminnalle vastuullisuuteen liittyviä kriteerejä. Lisäksi asukkailla on tärkeä rooli kestävämmän yhteiskunnan rakentamisessa, ja VAV kannustaakin asukkaitaan mm. energian- ja vedenkulutuksen vähentämiseen sekä jätteiden kierrättämiseen.

Haasteita kiinteistöalan vastuullisuustyölle tuottavat eri vastuullisuuden osa-alueiden mahdolliset ristiriitaiset tavoitteet, joiden seurauksena joudutaan punnitsemaan esimerkiksi vaihtoehtoja vanhan korjaamisen sekä uuden rakentamisen välillä. VAV vastaa näihin haasteisiin suunnitelmallisella ylläpito-, korjaus- ja uudisrakentamisella sekä tarvittaessa kiinteistökaupoilla tai purkavalla kaavoituksella. Yhtiötä ja alaa koskevia riskejä arvioidaan säännöllisesti yhtiön riskikartoituksessa.

VAV ON STRATEGIASSAAN LINJANNUT VUOTEEN 2024 ASTI MM. SEURAAVAT RESURSSIVIISAUTTA EDISTÄVÄT TAI SITÄ TUKEVAT TAVOITTEET:

- Rakennetaan kiinteistöt ensisijaisesti Joutsenmerkki-kriteerit täyttävänä
- Korjausrakentamisessa lisätään ympäristön kestävyyttä tukevia toimintatapoja
- Laaditaan resurssiviisauden tiekartta
- Siirrytään monimuotoiseen viherhoitoon
- Edistetään jätteiden lajittelua PTS- ja ylläpitokorjauksissa
- Innostetaan asukkaita jätteiden lajitteluun yhdessä HSY:n ja asukasaktiivien kanssa
- Tuetaan talotason asukastoimintaa
- Hyvät palvelukumppanit

Vastuullisuusraportointi

VAV-konserni raportoi suoriutumisestaan säännöllisesti omistajalle sekä hallitukselle. Omistajan kanssa järjestetään säännöllisiä arviointikeskusteluja, hallitustyöarviointi ja -kehittämistyöpajoja hallitukselle sekä yhtiön johtoryhmälle. Hallituksen kanssa käydään säännöllinen palautekeskustelu, ja toimitusjohtaja sekä hallituksen puheenjohtaja käyvät vuosittain oman kehityskeskustelunsa. Johtoryhmä arvioi myös omaa toimintaansa jatkuvan kehittämistyön välityksellä sekä henkilöstötyytyväisyyskyselyiden kautta saadun palautteen perusteella.

VAV-konserni on viime vuosina pyrkinyt asteittain kehittämään myös ulkoista vastuullisuusraportointiaan, varsinkin energiantehokkuuden seurannan osalta. Tähän sisältyy edellisissä luvuissa tarkemmin esitetty Valtakunnallinen energiatehokkuussopimuksen (VAETS) mukainen raportointi ja sitä tukeva ETJ+ -järjestelmä. Myös muuta yhtiön liiketoimintaa koskevaa raportointia on pyritty tehostamaan esimerkiksi Power BI:n työkalun käyttöönottoprojektilla.

Vastuullisuuden näkökulmasta raportoinnin lopullisena päämääränä on laatia GRI-standardien Core-vaatimustason mukainen vastuullisuusraportti, joka yhdistää liiketoiminnan taloudellisten, sosiaalisten sekä ympäristövaikutusten raportoinnin. Tilikauden 2019 aikana toteutettiin sidosryhmäkysely, jonka avulla kartoitettiin tärkeimpien sidosryhmien näkemystä VAV-konsernin olennaisimmista vastuullisuusteemoista. Kyselyn pohjalta muodostettiin neljä yritysvastuuraportoinnin teemaa: taloudellisesti kestävä, vastuullinen työnantaja, hyvinvointi ja ammattitaitoinen henkilöstö ja työtä asukasta varten.

Pääteemat sisältävät lisäksi alateemoja, joiden pohjalta raportointia pyritään ohjaamaan olennaisimpien vastuullisuusnäkökulmien raportoimiseen sekä seurantaan ja näin ollen yhtiön vastuullisuuden systemaattiseen kehittämiseen. Vuoden 2019 vuosikertomus- ja vastuullisuusjulkaisussa käytettiin vielä GRI referoitu -merkintää, joka tarkoittaa GRI-standardien osittaista käyttöä.

3

Toimenpiteet

3.1 Energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+

Yleistä

ENERGIATEHOKKUUSJÄRJESTELMÄ ETJ+ on työkalu energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen. Erona Energiatehokkuusjärjestelmä ETJ:n on se, että ETJ+ sisältää ISO 50001 -standardin mukaiset vaatimukset energiakatselmuksista.

ETJ+ on laadittu Motivan, serti iointiyriytysten, Energiaviraston ja työ- ja elinkeinoministeriön yhteistyönä. VAV-konserni noudattaa tätä ohjeistusta energiatehokkuuden parantamiseksi.

Tätä prosessia noudattamalla täytetään energiatehokkuuslain vaatimukset ja vapaudutaan suurten yritysten pakollisista energiakatselmuksista.

ETJ+-järjestelmä muodostaa yhdessä VAETS:in kanssa VAV-konsernille työkalun kehittää toimintaa parempaan energiatehokkuuteen.

Energiapolitiikka

VAVin energiapolitiikalla on VAV:n hallituksen hyväksyntä.

Energiapolitiikan tavoitteena on jatkuvan parantamisen malli. Toimintaa seurataan vuosittain pidettävällä katselmuksilla ja raportoinnilla. Tavoitteena on saada vuotuiseen energiankäyttöön säästöä ja pienentää CO₂-päästöjä.

VAV konsernissa otetaan huomioon mahdollisuudet parantaa energiatehokkuutta teknistaloudellisen tarkastelun perusteella. Tarkastelussa käydään läpi investointikustannukset, takaisinmaksuaika, investoinnin nykyarvo sekä otetaan huomioon investoinnin tuomat edut huollon ja asumismukavuuden näkökulmista. Tavoitteena on elinkaaren kannalta kustannustehokkaat ratkaisut.

Energiankulutukseen vaikuttavissa hankinnoissa toimittajille kerrotaan energiatehokkuuden vaikuttavan hyväksyttäviin tuotevalintoihin koska energiatehokkuus on yksi valintakriteeri.

Kulutusseuranta

Kulutusseurannan tavoitteena on havaita laite-, käyttötekniiset- ja järjestelmäviat, jotka korjataan pikaisesti.

Kulutusseurannan tuloksia vertailemalla saadaan myös arvokasta tietoa kiinteistöjen säästöpotentiaalista. Säästöpotentiaalin varmistamiseksi tehdään kannattavuuslaskelmia. Taloudellinen kannattavuus esitetään investoinnin takaisinmaksuaikana sekä nykyarvomenetelmällä. Taloudellisesti järkevät korjausehdotukset viedään pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmiin (PTS).

Kiinteistölle määritetään energiankulutuksen tavoitearvot. Tavoitteet asetetaan kullekin kiinteistölle kuukausitasolla. Kuukausitarkastelun tavoitteena on nopeuttaa palautetiedon hyödyntämistä.

3.2 Uudisrakentaminen, suunnitteluohjeet ja prosessit

Joutsenmerkki-ympäristösertifikaatti

Yhtiön hallitus päätti lokakuussa 2018, että yhtiön kaikki tulevat kohteet rakennetaan ensisijaisesti Joutsenmerkki-kriteerit täyttävänä. Joutsenmerkki on pohjoismainen sertifikaatti, jota Suomessa ylläpitää Ympäristömerkintä. Joutsenmerkin saaminen edellyttää mm., että rakentamisprosessit ja kaikki materiaalit täyttävät kemikaaliturvallisuudelle ja hyvälle sisäilmalle asetetut kriteerit. VAV-konserniin on valmistunut jo 127 Joutsenmerkittyä asuntoa, ja rakenteilla tai suunnitteilla on vuoden 2020 syksyllä 512 asuntoa. Joutsenmerkki-kriteeristöä kehitetään ja tiukennetaan koko ajan kohti kestävämpää ja resurssiviisaampaa rakentamista.

Joutsenmerkistä löytyy lisätietoa osoitteesta joutsenmerkki.fi.

Puurakentaminen

VAV on vuonna 2020 tehnyt sopimuksen yhtiön ensimmäisen puu-

kerrostalon rakentamisesta moduuliratkaisuna. Puukerrostalojen rakennuttaminen on yksi keino vastata kestävästä rakentamisesta vaatimuksiin. Puukerrostalot toteutetaan muun uudisrakentamisen tavoin Joutsenmerkki-kriteerit täyttävänä.

Puukerrostalot tulevat jatkossa olemaan vakituinen osa VAV:n uudisasuntotuotantoa.

Rakennusosien kierrätettävyys ja purettavuus

VAV on tutkinut uusio- ja kierrätysmateriaalien käyttöä jo vuoden 2015 Vantaan asuntomessuille valmistuneessa Lipputie-kohteessa. Tuolloin tutkittujen ja turvallisten materiaalien saatavuus oli vielä rajallista. Rakennusosien kierrätettävyttä ja purettavuutta ei toistaiseksi vielä ole yhtiön kohteiden suunnittelussa otettu velvoittavana huomioon. Mahdollisuuksien mukaan niitä kuitenkin pyritään suosimaan. Aiheeseen liittyvän tiedon ja osaamisen kasvaessa kierrätettävydestä ja purettavuudesta tulee oleellinen osa yhtiön kohteiden suunnittelua ja toteutusta.

Vähähiiliset ja/tai hiilineutraalit rakennukset

Yhtiössä on tähän mennessä tehty yksittäisiä laskelmia rakennusten hiilijalanjäljestä, ja otettu käyttöön Bionovan OneClick-ohjelma, jolla pystytään laskemaan rakentamisen hiilijalanjälki ja tutkimaan sen suuruutta eri lähtötiedoilla ja valinnoilla.

VAV käynnistää hiilijalanjäljen laskentaan liittyvän kehittämissuunnitelman, jonka tavoitteena on luoda VAV:lle toimintamallin perusteet hiilineutraalin asuinrakennuksen suunnitteluun ja toteutukseen.

Toimintamallin tarkoitus on luoda VAV:lle valmiudet siirtyä ennakkoivasti ja hallitusti vähähiiliseen ja/tai hiilineutraaliin rakentamiseen ja olla valmistautunut, kun se säädösten kautta tulee velvoittavaksi. Toimintamalli antaa samalla lähtökohdan hiilineutraalin rakennuttamistoiminnan kehittämiselle keskipitkällä aikavälillä. Toimintamallia, sen sisältöä ja menettelytapoja on tarkoitus kehittää pilottihankkeen jälkeen jatkuvan kehittämisen periaatteella myöhemmin toteutettavissa rakennushankkeissa. Kehittämistyössä

hyödynnetään jo olemassa olevia hiilijalanjäljen laskentamalleja ja ohjeistuksia.

Hiilineutraalius pyritään saavuttamaan kolmivaiheisesti ja painopiste on toisessa vaiheessa, jossa pyritään vähentämään oman toiminnan aiheuttamia vaikutuksia.

- 1 LASKETAAN** oman toiminnan aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt
- 2 PYRITÄÄN** lisäämään toiminnan ympäristötehokkuutta ja vähentämään päästöjä
- 3 KOMPENSOIDAAN** jäljelle jäävät päästöt olemassa olevin mekanismein

3.3 Kiinteistöjen hoito ja kunnossapito

Kiinteistöjen salkutus

VAV:n kiinteistökanta on salkutettu eli luokiteltu kunnan ja kehittämistarpeen mukaan. Salkutus noudattaa ARA:n suosittelemaa mallia. VAV:n kiinteistökannan salkutuksessa on huomioitu kiinteistöjen energiatehokkuuspotentiali. Salkutus ohjaa korjausten toteuttamista ja ääritapauksissa johtaa rakennuksen tai rakennusosien purkamiseen.

Korjaustoiminta

Kiinteistöjen lämmittäminen on suurin yksittäinen päästölähde. VAV:lla kaikki kiinteistöt lämmitetään vuonna 2021 kaukolämmöllä, ja VAV tukeutuu kiinteistöjen lämmittämisessä Vantaan kaupungin infraan.

PTS-suunnittelussa arvioidaan energiatehokkuutta. Korjausten suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan aina energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet. Näitä ovat mm. erilaiset lämpöpumppu-järjestelmät, joiden lisäksi edellytetään energiatehokkaita taloteknisiä koneita (pumput, puhaltimet) ja laitteita (vesikalusteet, valaisimet). Korjausten yhteydessä huoneistot varustellaan erilaisilla

energiatehokkuuteen vaikuttavilla antureilla ja mittareilla (lämpötila-, kosteus-, CO₂-antureilla, sekä huoneistokohtaisilla etäluettavilla vesimittareilla yms).

Korjauskohteissa lajitellaan purkujätteet ja jätemäärät raportoidaan hankekohtaisesti.

Uudisrakentamisesta saatua materiaalitietoa, kokemuksia ja toimintamalleja hyödynnetään korjausrakentamisessa. Näin varmistetaan asteittainen vähähiiliseen ja/tai hiilineutraaliin korjausrakentamiseen siirtyminen.

Huolto- ja siivoustoiminta

Huollon ja siivouksen palveluhankinnoissa olemme sitoutuneet yhteistyökumppanimme noudattamaan jäte- ja ympäristömääräyksiä sekä VAV:n ympäristöohjelmaa, joka korvataan tällä resurssiviisauden tiekartalla sen valmistuttua.

Jätehuolto ja kierrätys

Jätteiden lajittelu ja kierrättäminen säästää luontoa. Tavoitteenamme on vähentää jätteiden syntymistä ja saada käyttökelpoinen materiaali hyötykäyttöön.

Kiinteistömme jätehuolto hoidetaan kokonaisuudessaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toimesta, mutta jätehuollon tärkein lenkki on kuluttaja, joka myös maksaa jätehuollon kustannukset asumismenoissaan. Siksi käyttökelpoisten tavaroiden kierrätys ja jätteiden tarkoituksenmukainen lajittelu on kaikkien yhteinen etu. Kannustamme aktiivisella tiedottamisella asukkaitam-

VAV:N KIINTEISTÖ-SALKUT OVAT:

- Pidettävät kiinteistöt, joiden kunto ja kysyntä ovat hyvät
- Kehitettävät kiinteistöt, joiden kysyntä on hyvä, mutta kuntoa pitää parantaa
- Selvitettävät kiinteistöt, joiden kunto on hyvä, mutta kysyntä heikko
- Realisoitavat kiinteistöt, joista luovutaan eri syistä tulevaisuudessa

me huolehtimaan oman perheensä osalta siitä, että jätteet lajitellaan ja laitetaan niille varattuihin jäteastioihin, eikä niitä jätetä lojumaan roskakatoksen lattialle tai maahan.

Lähes kaikissa kiinteistössämme on huolehdittu sekajätteen lisäksi jätteiden lajittelusta biojätteen, kartongin, lasin ja metallin osalta. Muovin kierrätys on 2020 syksyllä järjestetty noin 65 % kiinteistöistämme ja tavoitteemme on lisätä muovin keräyspisteet kaikkiin niihin kiinteistöihin, missä se on järkevästi toteutettavissa.

3.4 Viherhoito

VAV:n tavoitteena on saada pihojen suunnittelu, niiden rakentaminen sekä kunnossapito kestävä kehityksen ja Joutsenmerkki-vaatimusten mukaiseksi. Käynnistimme kesällä 2020 Ramboll Finland Oy:n yhteistyöhankkeen, jonka keskiössä on laatia suunnitteluohje uusien ja kunnostettavien kohteiden piholle sekä toimenpideohjelma nykyisille piholle. Erityinen huomio hankkeessa kiinnitetään mm. viihtyisyyteen ja turvallisuuteen, luonnonarvojen huomioimiseen, eri ikäryhmien ja erityisryhmien huomioimiseen sekä esteettömyyteen.

Piha-alueista pyritään kehittämään mahdollisimman hyvin asukkaita palveleva kokonaisuus sekä viihtyisä ja turvallinen ympäristö. Tämän vuoksi olemme toteuttaneet syyskuussa 2020 asukaskyselyn, missä asiakkaamme ovat päässeet ilmaisemaan kokemuksia ja toiveita piha-alueiden kehittämisen lähtökohdiksi.

Monimuotoiset piha-alueet

Kasvustoltaan ja elinympäristöltään monimuotoinen luontopiha viehättää maan pieneliöstöä mikrobeista hyönteisiin, kuten päivä- ja yöperhosiin. Runsaslukuiset hyönteiset ja pieneläimet houkuttelevat paikalle puolestaan lintuja ja nisäkkäitä. Monimuotoisella luonnonmukaisesti hoidetulla pihalla voimme torjua ilmastonmuutosta ja kasvattamalla omaa viherkämmenjälkeämme.

Perustamalla esimerkiksi niityn tai monivuotisia sekakasvustoja, joiden kasvualoja ei tarvitse pöyhiä ja muokata, hiili sitoutuu ja pysyy maaperässä parantaen veden sitoutumista, jolloin kasvit voivat paremmin. Niittyinä hoidettavilla alueilla lisäämme yksivuotisten niittykukkien kylvämistä monivuotisten lisäksi saadaksemme alueet näyttämään entistä paremmilta. Metsäisillä alueilla myös puiden runkoja jätetään edistämään metsän monimuotoisuutta.

Luontopihan viherkämmenjälki kasvaa entisestään, kun nurmikenttää ei tarvitse jatkuvasti tasoittaa bensaleikkurilla ja paljon hiilidioksidipäästöjä aiheuttavat keinotekoiset lannoitteet vaihtuvat luonnollisiin lannoitteisiin. Valintojamme ohjaavat vahvasti luonnon monimuotoisuuden kunnioittaminen ja halu osallistua ilmastonmuutoksen hillintään.

Viherkatot

Viherkatolla tarkoitetaan rakennuksen kattoa, joka on osittain tai kokonaan peitetty kasvillisuudella. Viherkatoissa kasvualusta

suojaa katon vedeneristeitä auringon uv-säteilyltä, lämpötilan vaihteluilta ja mekaaniselta rasitukselta. Kasvipeite toimii lämmönsäätelijänä: talvella viherkatto eristää lämpöä ja kesällä viilentää. Ne vähentävät osaltaan kaupunkien lämpösaarekeilmiötä, jossa kaupungit ovat ympäröivää aluetta lämpimämpiä. Lisäksi viherkatot suodattavat ilmansaasteita ja tarjoavat elinympäristöjä eläimille. Viherkatto voi olla myös visuaalisesti miellyttävä ratkaisu, sillä katot vihertävät kaupunkimaisemaa ja tekevät sen siten miellyttävämmäksi.

Olemme asentaneet viherkattoja neljään kohteeseemme pääosin varastojen ja katosien katteiksi ja tulemme lisäämään niiden määrää ainakin uudisrakentamisen myötä kaavan niin määrätessä. Edellä mainittujen hyötyjen lisäksi viherkattoja asentamalla edistämme kaupunkiluonnon monimuotoisuutta.

Glyfosaatiton rikkaruohontorjunta

Glyfosaatti on huoneenlämmössä kiinteää, värittömistä kiteistä muodostuva yhdistettä, jota käytetään tehoaineena rikkakasvien kemiallisessa torjunnassa. Glyfosaatilla on EU:n alueella vuoden 2022 loppupuolelle asti voimassa oleva hyväksyntä, joka perustuu jäsenmaiden asiantuntijoiden ja Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) arviointeihin. Suomessa glyfosaatti on eniten käytetty tehoaine rikkakasvien torjuntaan tarkoitetuissa kasviensuojeluaineissa.

Tutkimusten mukaan glyfosaatin käyttö on haitallista mehiläisille, maaeliöstölle sekä maaperälle. Olemme sopineet viherhoidon yhteistyökumppaniemme kanssa, että VAV:n pihojen hoidossa ei käytetä glyfosaattia rikkaruohojen torjunnassa vaan se hoidetaan esim. kuumalla vedellä tai vaihtoehtoisilla ympäristöystävällisillä torjunta-aineilla.

3.5 Hankinnat

Hankinnoissamme tulemme korostamaan selkeästi ympäristöarvoja. Asetamme ympäristötekijät keskeiseen rooliin hankinta-asiakirjoissamme ja vaadimme tarjoajiltamme valveutunutta ja vastuullista otetta ympäristökuormitusten minimoimiseksi. Edellytämme hankittava kokonaisuus huomioon ottaen, että valitut toimeksisaajat ja kumppanit sitoutuvat yhteistyön aikana edistämään kaupungin asettamaa hiilineutraalius tavoitetta. Selvittääksemme hankittava kokonaisuus huomioiden markkinan mahdollisuudet tavoitteiden edistämiseksi, teetämme palveluhankintojen yhteydessä tietopyynnön, jonka tavoitteena on saada ajankohtaisin tieto markkinan mahdollisuuksista ja valmiuksista toimia vastuullisesti ympäristöämme kunnioittaen.

Tietopyyntö

Palveluhankintojen yhteydessä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan tietopyyntöä, joka kohdistetaan hankinnan käynnistyessä markkinassa toimiville palveluntuottajille. Tietopyynnön yhteydessä nostetaan yhtenä aihealueena esille Vantaan kaupungin asettama hiilineuraalisuus -tavoite ja tiedustellaan palveluntuottajien näkemyksiä siitä, millaisilla tekijöillä voidaan hankinta-asiakirjoissa varmistaa, että hankintakohtaiset ympäristötekijät edesauttavat hiilineutraali tavoitteen saavuttamista. Arvioimme tietopyynnön aineiston perusteella aina hankintakohtaisesti, mitkä tekijät voidaan asettaa hankinnan vaatimus- tai laatuksiteereiksi ja millaiset vaikutukset tarjoajien ja tarjousten näkökulmasta asetetuilla vaatimuksilla tulee olemaan.

Ympäristömerkit ja sertifikaatit

Palveluhankintakohtaisesti arvioidaan käytettävät tuotteet ja tarvikkeet sekä pyritään ensisijaisesti määrittelemään niitä koskevat vaatimukset niin, että sallitaan vain ympäristömerkin tai sen kriteerit omaavien tuotteiden ja tarvikkeiden käyttö.

Hankintojen laadullisiin vaatimuksiin määritetään voimassa olevien säädösten noudattamisen lisäksi yleisiä ympäristösertifikaatteja, joiden avulla varmistetaan, että hankintakohtaiset ympäristötekijät on huomioitu valittavan kumppanin toiminnassa.

Resurssiviisauden tavoitteiden saavuttamiseksi arvioidaan hankinnan tarjouspyyntövaiheessa ympäristömerkintöjen ja sertifikaattien kriteerit ja vaatimukset sellaisiksi, että ne tukevat ympäristötavoitteiden edistämistä. Näin varmistetaan, että toimittajat ovat yhdessä tilaajan kanssa sitoutuneet tavoitteen saavuttamiseen jo tarjoustusta jättäessään.

Hiilineutraali Vantaa

Hankinta-asiakirjoissa lisätään tietoutta Vantaan kaupungin asettamasta tavoitteesta ja sitoutetaan kumppaneita tuottamaan palvelua niin, että asetettua tavoitetta tavoitellaan yhdessä. Tarjouspyyntövaiheessa toimittajia pyydetään ottamaan kantaa oman toimitusketjunsä ympäristövaikutuksiin. VAV pyytää hankintakohtaisesti selvitykset alle lueteltujen tekijöiden toteutuksesta, edellyttää kaikkia kumppaneitaan suosimaan ympäristöä säästäviä toimenpiteitä sekä seuraa ja kehittää ympäristövaikutusten toteutumista myös yhteistyön aikana.

- logistiikka/toimitusketjut
- tuote/tarvikekohtaiset ympäristötekijät, tuotantomaa
- jätteiden synty, lajittelu, kierrätys sekä uusiokäyttö
- ympäristövaikutusten arviointi, seuranta ja kehittäminen

Palveluhankinnoissa VAV valvoo asetettujen vaatimusten toteutumista. Toimittajakohtaisesti kehitetään yhteistyötä ja ylläpidetään annettuja tietoja. Tarvittaessa tehdään auditointeja kumppanien

toimintaan ja varmistetaan, että asetettujen ympäristövaatimusten toteutus on sopimukseen määritetyllä tasolla.

3.6 Viestintä

Vastuullisuus ja energiaseuranta ovat merkittävä osa VAV:n asiakasviestintää, jossa kerrotaan yrityksen toiminnasta ja tapahtumista yrityksen omilla verkkosivuilla ja valituissa kanavissa. Pääasiassa VAV:n viestintä on digitaalista viestintää. Viestinnän kanavia ovat verkkosivut vav.fi ja somekanavat, joista tärkeimpinä Facebook ja Instagram, sekä Vavila-asiakaslehti. Henkilöstön viestinnässä käytössä ovat Intra ja Teams.

VAV viestintä täyttää lakisääteiset saavutettavuuden kriteerit, jolla tarkoitetaan, että verkkosivut ja mobiilisovellukset sekä niiden sisällöt ovat sellaisia, että kuka tahansa voisi niitä käyttää ja ymmärtää mitä niissä sanotaan. Digitaaliset sisällöt ja palvelut ovat helposti löydettävissä ja hallittavissa, ymmärrettäviä ja toimintavarmoja.

VAV on vuosien saatossa viestinyt laajasti ympäristöasioista ja pyrkinyt tuomaan ne lähelle asukkaiden arkea. Asukkaita on mm. kannustettu energiatehokkuutta tukeviin toimiin ja ekotekoihin. Vuonna 2020 esimerkiksi toteutettiin asukkaiden Energiaremp-pa-kampanja, jossa mukana olevat kodit mittasivat sähkön, lämmön ja veden kulutustaan koko vuoden ajan ja jakoivat havaintojaan VAV:n viestintäkanavissa.

VAV:n viestintäkanavissa kuten asiakaslehti Vavilassa julkaitavilla artikkeleilla pyritään aktivoimaan niin asuvia asukkaita kuin sidosryhmiäkin sekä omissa kodeissaan että koko kiinteistöllä esimerkiksi energiansäästöön, kierrätykseen, lajitteluun ja turvallisuuteen. Erilaiset kampanjat ovat osoittautuneet innostaviksi ja niitä toteutetaan aktiivisesti myös jatkossa.

VAV seuraa viestintänsä vaikuttavuutta ja optimoi sitä seurannan perusteella. Jokaisella kanavalle luodaan mittarit, joita seurataan kvartaaleittain vuoden aikana. Verkkosivujen ja sosiaalisen median liikennettä seurataan ja optimoidaan Google Analyticsin avulla. Lisäksi verkkosivuilla on artikkeleiden kiinnostavuuden seurantaan erillinen 'React and Share' -mittari.

3.7 Green Office

VAV on alkuvuodesta 2020 tehnyt päätöksen hakea Green Office -sertifiointia. Green Office on maailman vaikuttavimman ympäristöjärjestön WWF:n ylläpitämä ympäristöjärjestelmämalli, joka on kehitetty erityisesti toimistojen tarpeisiin. Sen avulla tavoitteenamme on pienentää työpaikan hiilijalan jälkeä ja kuluttaa luonnon varoja vastuullisesti, tehostaa organisaatiomme ympäristöjohtamista, viestiä vakuuttavasti ympäristövastuusta sekä sitouttaa työyhteisöämme ympäristötekoihin. VAV saavutti sertifikaatin syyskuussa 2020. Sertifiointia ylläpidetään vuosittain. Toimintaa ohjaa Green Office-ympäristöohjelma, johon dokumentoimme toimintavuoden tavoitteet, mittarit sekä kriteerit, joiden avulla asetetut vuosittaiset tavoitteet pyritään saavuttamaan. Toimintavuodelle määritetään vähintään kolme mittaritoimia ympäristötavoitetta toimintaamme liittyen. Asetettujen tavoitteiden kautta, pyrimme kehittämään omaa toimintaamme työpaikalla niin, että asetetut tavoitteet saavutettaisiin ja huomioisimme omassa toiminnassamme erilaiset ympäristövaikutukset entistä paremmin.

Green Officen ylläpitämiseksi ja edistämiseksi on rakennettu Green Office -tiimi, jossa jokaisella jäsenellä on omat vastuualueensa, ja joihin he omassa toiminnassaan keskittyvät. Vastuualueet on jaettu seuraaviin kokonaisuuksiin:

- johtaminen
- viestintä ja sitouttaminen
- energia ja vesi
- hankinnat
- kierrätys, lajittelu ja siivous
- liikkuminen
- ruoka

Sitoutamme johdon ympäristöasioihin ja raportoimme vuosittain johdolle Green Officen myötä saavutetuista tuloksista. Viestimme niin omaa henkilökuntaamme sekä ulkoisia sidosryhmiä ympäristöasioissa aktiivisesti. Energiankulutuksesta syntyvät usein toimiston suurimmat ympäristövaikutukset. Toteutamme energian- ja veden

kulutukseen liittyviä säästötoimenpiteitä toimistotalossamme sekä seuraamme niiden vaikutuksia kulutuksiimme kuukausitasolla. Tutkimme mahdollisuuksia hyödyntää uusiutuvilla energialähteillä tuotettua sähköä toimistotalossamme. Huomioimme hankinnoissamme vastuullisuuden sekä vältämme ylihankkimista ja jätteen syntyä. Panostamme kiertäykseen liittyviin ohjeistuksiin ja mahdollistamme kaikkien jätejakeiden lajittelun toimistotalomme jätepisteissä. Edellytämme siivouskumppaniltamme ympäristömerkittyjen tuotteiden käyttöä sekä ympäristövastuullista toimintaa. Suosimme kokoustarjoiluissamme kasvisvaihtoehtoja, viestimme kasvisruoan positiivisista vaikutuksista sekä kannustamme henkilökuntaamme suosimaan omissa valinnoissaan kasvisvaihtoehtoja maito- ja lihatuotteiden sijaan.

Green Officen on osa VAV:n ympäristöjohtamista. Sitä edistetään yhdessä henkilöstön voimin.

Henkilöstölle osoitetun kulutustapamittarikeskustelun avulla selvitämme vuosittain henkilöstömme kulutustapatottumuksia työpaikalla. Kulutustapamittari on WWF:n työkalu, johon vastaamalla jokainen voi mitata omien toimintatapojensa ympäristöystävällisyyttä ilmastovaikutusten kannalta. Täytettyään Kulutustapamittarin käyttäjä näkee kokonaispistemääränsä ja saa välittömästi palautteen mittarin kuudesta eri osa-alueesta. Kulutustapamittarissa kartoitetaan yksittäisen työntekijän energiansäästö, paperin kulutus, kierrätys- ja jätteet, matkustaminen, ruoka ja työkavereiden kannustaminen toimintaa työyhteisössä. Ensimmäisen vuoden kyselyn tulokset raportoidaan ja niiden perusteella asetamme yhteisen tavoitteen tulevalle vuodelle. Tavoitteena on vuosittain pienentää yksittäisen työntekijän hiilijalanjälkeä.

4 Seuranta ja raportointi

VAV:N RESURSSIVIISAUDEN TIEKARTAN tavoitteiden toteutumista seurataan lähtökohtaisesti kahden vuoden välein samoin kuten kaupunginkin resurssiviisauden tiekartan osalta. Samassa yhteydessä tiekartta myös päivitetään. Seuranta ja päivitys sovitaan kaupungin valtuustokausiin sidottuun seurantarytmiin. Kaupungin tiekarttaa päivitetään seuraavan kerran vuonna 2021 uuden valtuustokauden alkaessa. Tällöin myös VAV:n tiekartta päivitetään ensimmäisen kerran.

Tavoitteiden toteutumisen pääindikaattori eli mittari on kasvihuonekaasupäästöjen väheneminen pitkällä aikavälillä. VAV:lla laskenta toteutuu energian CO₂-päästöjen osalta ja osittain uudisrakentamisessa. Muilta osin laskentaa ei vielä tehdä. Laskenta laajenee yhtiön kaikkiin toimintoihin sitä mukaa kun työkalut kehittyvät. Laskenta pyritään saamaan vertailukelpoiseksi kaupungin laskentatavan kanssa.

Pääindikaattorit:

CO₂-kokonaispäästöt vuodessa

CO₂-päästöt asukasta kohti vuodessa

Liite 1 Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteet

Toimenpiteet luokiteltu kaupungin Resurssiviisauden tiekartan toimenpidetaulukkoa mukailleen

ENERGIANKULUTUS- JA TUOTANTO			
TOIMENPITEET	TOIMENPITEET	TOIMENPITEET	TAVOITETILA
2018–2021	2022–2025	2026–2029	2030
VAV:n uudisrakentaminen on ympäristösertifioitua	Ympäristösertifioidusta uudisrakentamisesta saatuja kokemuksia ja toimintamalleja hyödynnetään korjausrakentamisessa	Korjausrakentaminen on ympäristösertifioitua	Rakentaminen on ympäristösertifioitua
	Ympäristösertifioidusta uudisrakentamisesta saatuja kokemuksia ja toimintamalleja hyödynnetään perusparannushankkeissa	Perusparantaminen on ympäristösertifioitua	
Luodaan korjausrakentamisen osakorjauksille korjauskonseptit, joissa selvitetään mahdollisuudet energiatehokkuuden parantamiseen	Korjaukset toteutetaan korjauskonseptien mukaisesti		
VAV:lla luodaan perusparannushankkeille suunnittelu- ja prosessiohje	Perusparannushankkeet toteutetaan suunnittelu- ja prosessiohjeiden mukaisesti		
VAV rakentaa uudiskohteet A-energialuokkaan	Kaikissa uudiskohteissa aurinkopaneelit		Rakentaminen ja kiinteistöpito ovat energiatehokkaita
	Talotekniikan laitteiden (IV-koneet, pumput, puhaltimet) valintakriteerinä on energiatehokkuus		
VAV luopuu öljylämmityksestä kiinteistöissään	VAV siirtyy ostamaan uusiutuvaa energiaa kaikkiin kiinteistöihinsä		
VAV on sitoutunut kiinteistöalan energiansäästö sopimukseen liitettyyn vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelmaan (VAETS). VAETS-sopimuksen (v. 2017–2025) välitavoite v. 2020 on 4,0 %	VAETS-ohjelman tavoitteena on 7,5 % energiansäästö vuoteen 2025 mennessä		
VAV siirtyy led-valaistukseen (Valaisinten uusintojen yhteydessä)	Kaikki VAV-konsernin kiinteistöjen valaisimet ovat led-valaisintasoa		
VAV käynnistää omien hiilineutraalin rakentamisen menetelmien kehittämisen	VAV luo hiilineutraalin rakentamisen menetelmät uudistuotantoon	Uudiskohteet ovat hiilineutraaleja	Rakentaminen on hiilineutraalia
VAV kehittää uudisrakentamisen kiertotalousosaamistaan	VAV lisää vähitellen uudiskohteiden rakenteiden kierrätettävien materiaalien osuutta	Luodaan uudiskohteiden rakentamiseen menetelmät kierrätettävyyden ja purettavuuden edistämiseksi	Aktiivinen kiertotalouden toimija
VAV käynnistää puukerrostalotuotannon	Osa uudistuotannosta rakennetaan puurakenteisena		

YHDYSKUNTARAKENNE

TOIMENPITEET	TOIMENPITEET	TOIMENPITEET	TAVOITETILA
2018–2021	2022–2025	2026–2029	2030
Laaditaan suunnitelma piha-alueiden toteuttamiseksi luontoarvoiltaan monimuotoisiksi	Uudiskohteiden piha-alueet toteutetaan luontoarvoiltaan monimuotoisiksi	Vanhojen kiinteistöjen piha-alueista 50 % on korjausrakennettu luontoarvoiltaan monimuotoisiksi	Luontoarvoiltaan monimuotoiset kiinteistöpihat
Testikiinteistöillä kokeillaan myrkyttöä rikkaruohotorjuntaa	Siirrytään myrkyttömään rikkaruohotorjuntaan piha-alueilla		Viherhoito, siivous- ja huoltotyöt ovat ympäristöystävällisiä
	VAV:n viherhoidon, siivous- ja huototöiden hankinnassa suositetaan vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävää kalustoa	VAV:n viherhoidon, siivous- ja huototöiden hankinnassa vaaditaan vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävää kalustoa	

KULUTUS JA MATERIAALIT

TOIMENPITEET	TOIMENPITEET	TOIMENPITEET	TAVOITETILA
2018–2021	2022–2025	2026–2029	2030
VAV korostaa kaikissa hankinnoissaan ympäristönäkösäilyä	VAV edellyttää hankinnoissaan ympäristösertifioitujen tai niiden kriteerit täyttävien tuotteiden ja palveluiden osuuden kasvattamista	VAV:n hankkimat tuotteet ja palvelut ovat ensisijaisesti ympäristösertifioituja	Hankinnat ovat ympäristövastuullisia
Suurissa palveluhankinnoissa teetetään hankintalain mukainen tietopyyntö hankinnan ympäristönäkösäilyä varten	VAV suosii hankinnoissaan elinkaariajattelua, kierrätettävyyttä ja pitkäikäisyyttä		Hankinnat ovat resurssiviisaita, vastuullisia ja tukevat kiertotaloutta
Lisäämme kiinteistöillä ja työmailla syntyneen jätteen systemaattista kierrätystä	Kaikissa kiinteistöissämme on huolehdittu sekajätteen lisäksi jätteiden lajittelusta biojätteen, kartongin, lasin, muovin ja metallin osalta		Jätteet hyödynnetään osana kiertotaloutta
	Otetaan käyttöön ohjelma, jolla seurataan ja tilastoidaan jätteiden siirto jatkokäsittelyyn		
	VAV edistää jättejakeiden jatkokäyttöä yhteistyössä HSY:n ja kaupungin kanssa		
Asukkaita kannustetaan viestinnän keinoin jakamistalouden pariin	Liitytään osaksi kaupungin jakamistalouden sähköistä palveluverkkoa (tavarat, työkalut ja naapuriapu esim.)		Jakamistalous on vakiintunut osaksi asukastoimintaa

VASTUULLINEN VAVILAINEN			
TOIMENPITEET	TOIMENPITEET	TOIMENPITEET	TAVOITETILA
2018–2021	2022–2025	2026–2029	2030
VAV:n toimiston Green Office -sertifikaatti	Etätyö 40 % pienentää hallinnon CO ₂ -päästöjä		<p>Vastuullisuus on osa asukkaiden ja työntekijöiden arkea</p>
	Olemme siirtyneet toimiston sähkönkulutuksessa 100% vihreään sähköön		
Asukkaille luodaan konsepti vastuullisesta ja vihreämmästä asumisesta. Painopiste on viestinnässä.	Asukkaista 40 % asuu vastuullisesti ja huomioi omassa asumisessaan kierrätykseen, lajitteluun, kulutukseen, liikkumiseen ja jakamistalouteen liittyvät asiat		
	Kiinteistöjen aktiiviset asukkaat toimivat ja viestivät esimerkkeinä muille asukkaille		
Energiarempa-kampanja asukkaille v. 2020	Otetaan käyttöön 'Ekoeksperti'-sovellus, joka on digitaalisen osallistumisen malli ja jonka tarkoituksena on muistuttaa asukkaita ympäristöystävällisten valintojen tekemisen helppoudesta		
VAV:n ympäristöviestintä on kaikkien asukkaiden ja asiakkaiden saatavilla. VAV.fi ja OmaVAV-palvelun saavutettavuus ovat AA-luokkaa	Digitaaliset sisällöt ja palvelut ovat helposti löydettävissä ja hallittavissa, ymmärrettäviä ja toimintavarmoja. Kanavina ovat VAV:n verkkosivut, vav.fi ja somekanavat		

www.vav.fi

[facebook.com/
VAVAsunnot](https://facebook.com/VAVAsunnot)

[instagram.com/
vavkonserni](https://instagram.com/vavkonserni)

[linkedin.com/
company/
vav-konserni](https://linkedin.com/company/vav-konserni)